OD NAŠICH PŘÁTEL

ZE SIDNEY, Nebr., 29. srpna 1912. — Ctěná redakce! Četl jsem dopis dra. a pí. Novákových a souhlasím se vším, co oni píší. — Dopis ten obsahuje poučení pro každého, třebas i necestoval. Státu Nebraska v mnohém se křivdí. Jest jisto, že mnozí z těch, kteří odjeli z Nebrasky na západ, rádi by se vrátili, kdyby měli tolik, kolik odtud odvezli. A ti, kteří se navrátí zpět, váží si pak více státu našeho, říkajíce, že Nebraska je dobrá a zdravá. Mnoho jest nyní pozemkových jednatelů, kteří vyvážejí lidí z Nebrasky do Minnesoty a přece zde v západní Nebrasce jest pro ně místa dost a dost. Proč je tedy neláká sem, kde jest pro dobré osadníky dobrá příležitost zaříditi si svůj domov a kde jest dosti dobré práce? — V pátek dne 23. srpna zavítal do Sidney guvernér Aldrich a pan Šimon Fishman provolil ho městem a představoval voličům, tak jako by jen židé byli republikány. Než při příští volbě pan Aldrich sezná, že byl v cizím kostele a cizí lavici. — V pondělí dne 26. srpna zavítali sem na prohlídku pozemků pp. Anton Novák a Frank Čada od Ilex, Nebr., ale nevzalo se, zdali něco koupili či nikoliv, ale pozemkový jednatel, který je provážel, jakýsi na muž škaredý. — V sobotu, dne 24. srpna, a sice již večer přijel do Sidney p. Jan Zvonečka, nájemník z Wilber, Nebr., který vyvážil nejlepší sýrnou nouzku Hončanský pan Bonešmne vyhledal a tak jsme se s panem otcem hezky pohovořili. V neděli ráno Mike Kopřiva a p. Zvonečka ji jeli jsme navštíviti pana Adama Bohinka, starého známého pana Zvonečka. Tam jsme něco zakousli a již jsme spěchali k žitnákovi Vise, Vaclkovi, aby pan Zvoneček koupil od něho nějaké žito, jež Vaclk namlátil. Když už vedu, že čtyři vazačky, jedna za druhou, sekaly žito, tu se čtenář zajisté domyslí, že úroda žita byla dosti požehnána. Kdo by tomu nevěřil, nechť jen sem přijede a přesvědčí se o tom osobně. Nemohu tudíž pochopit, proč lidé jezdí do Kalifornie, Virginie, Minnesoty a Wisconsinu, když zde v Nebrasce jest ještě dosti dobré a úrodné půdy a dobré zdravé vody a dosti dobrých trhů. Jak slyším, pozemky na východě, ježto neměly dost vláhy, vydaly 6 bušlů pšenice po akru, u nás však pšenice sype od 20 do 40 bušlů po akru. Myslím, že si nikdo nemusí přáti lepší úrody než my zde máme. Ostatně státní výstava v Lincoln nejlépe ukáže, kde se co pěstuje a jak se zde co daří. Z Cheyenne okresu budou tam vystaveny vzorky všeho obilí a může si ji tudíž každý z návštěvníků prohlédnouti. S přátelským pozdravem znamenám se

V. F. Kučera.

ZE STOCKTON, Kans., dne 30. srpna 1912. — Ctěná redakce! Po delší době měl jsem zase tu čest spatřiti Omahu a to za smutnou záležitostí — za příčinou vyhledání hospodyně pro jednoho z mých synů, kterému se roznemohla manželka, tak že nemohla vykonávat svoji domácí práci, ba ani ošetřit své miláčky. Cestu jsem nastoupil v neděli dne 25. srpna v 7 hodin večer po dráze Missouri Pacific a v pondělí ve 12 hodin v poledne jsem přibyl do Omahy. Ubytoval jsem se v hotelu Praha a po občerstvení se a odpočinku nastoupil jsem cestu po 13. na Douglas ulici. Doufal jsem, že potkám některého ze starých osadníků omažských, ale, bohužel, neuzřel jsem ani jediného. Na Douglas ulici jsem vyhledal pí. Annu Zemanovou, obstaratelku služebných, a po seznámení se a upřímnou tou paní přednesl jsem jí svou žádost. Ona mne laskavě ubezpečila, že se postará, abych se s prázdným domů neuhíral, a slovu svému také dostála. Odporučuji tudíž onu upřímnou a přívětivou paní každému, kdo by služek jejích potřeboval. Náhoda tomu chtěla, že v témž domě, druhé dveře, měl jsem čest spatřiti p. Franka Vodičku, svého dobrého přítele z dávných dob, který tam má zařízenou krejčovskou dílnu. Netřeba snad ani podotýkati, že shledání se s ním a přátelský rozhovor velice mě potěšily. Jak rád bych si s ním byl pohovořil déle o těch dávných časech utěšených, než čas můj byl skoupě odměřen. Milý Františku, časy ty se více již nevrátí. Odporučuji p. Fr. Vodičku každému jako zkušeného hotovitele obleků. Po nějaké chvíli odebral jsem se ku svému příteli, pozemkovému jednateli, stranou jistých pozemků a když jsme záležitost tu vyřídili, nabídl se přítel, že mne provede Omahou a ukáže ty změny, jež se udály od té doby, co jsem opustil Omahu. Viděl jsem různé zajímavé věci, ony velké pomníky, jež hlásají rozvoj obchodní. Cestu jsme konali pěšky a po hlavních ulicích pochodovali jsme pomalu v tom nesnesitelném horku. Šli jsme daleko, až tam, kde už nebylo zříceku ani dítek. Stanuli jsme u kamenné lavičky, 16 stop dlouhé, na níž sedělo dvanáct ubohých bytostí a všechny bytosti ty pohříženy byly v zmatených myšlenkách, zřejmě každá tupě jiným směrem. Otázal jsem se svého přítele, co znamená ta lavička. A on mi vyprávěl, že některé z bědných těch bytostí nazývány jsou "Bums" a jsou to lidé, kteří ztratili veškeré jmění a jsou bezdomovci, jež živí obec. Žijí ale v stálých bojích a hádkách a jeden druhému nedopřeje ani sousta chleba. Tu bylo libání a dlaky, nadávání, dusotem nohama i dlaněmi. A sotva zvuky ony prosily, tázavě rozhlédnutí a vyhlídl srdečný pozdrav Čechů staré vlasti milým krajanům v Americe, jak se to děje. Do Ameriky přijede přistěhovalec a náhle cítí se v něm zdvihnutí a jedná s ním jako se svobodným. A jak jednají Češi se svými Čecho-Američany! O, ani zastřelil jsem se sám za sebe, za pět Čecho-Američanů! A bolševika mezi našimi krajany zde, ta běhejte, ta nás blaží, a my znovu povzbuzeni ku národní práci vracíme se zpět do naší nové vasti — Ameriky.

Ten život ve staré vlasti.

Ach bože, ach bože, jak to bolí, a není léku, není pomoci. Již to není onen hrdý Český národ, ani potomci Husitů. Již je to jen lid živořící a bavící se. Žádná energie, žádná práce, žádný smysl pro život lepší na základě historických a tradicionelních dob. Sama chabost, otupělost, lenost. Lid po denní lopotě hledá své zapomenutí v hospodách, smrdutých krčmách, v kavárnách a šantapech. Malé procento našeho lidu žije způsobem jiným.

Ta nešťastná česká politika — a lid mlčí! Ty nešťastné politické, národní a náboženské strany! Zde Sokol, zde Orel, zde Lassalák, v továrnách rovní sobě otroci vedle sebe dřou — a ve veřejnosti jsou nepřátelé. V hospodách při karbanu sedí katolík s helvetem neb židem a svorně hrají a ve veřejnosti se pronásledují. A tak to jde všude.

Poradit lidu, by se vzmužil a neživořil a zároveň aby též dopřál jiným žíti — není nic platno, na to má odpověď snadnou: "Eh, to již jiné nebude a my to nepřevrátíme."

Každý očekává velký státní krach, ale žádný nehne prstem, aby se přičinil a tento zamezil. Samá divadla, tance, zábavy, všude plno lidu, všude mnoho útrat, pak ovšem i bídy a kleteb. Ten náš milý národ neumí spořit. Zedník dnes vydělá přes 5 korun denně, dělá celý rok, ale šesták neuspoří; selský synek musí míti dnes již zlaté hodinky i řetízek; diurnista od úřadu musí na svoji dovolenou s rodinou někam na letní byt. — Třeba je zde poměrně dráže nežli v Americe, přece výdělky jsou obstojné, leč lid brble a jen brble. Kdybychom my v Americe měli tak utrácet jako oni zde, nikdy bychom svých domovů, svých farem neměli. Mládež je velmi bujná, střední stav je lenošný a neteřný a dědečkové jsou nervosní, otupělí. A co toho kouření zde — ten mizerný zlozvyk! Od 14 do 70 let každý celé dny cumlá cigaretu neb fajfku v ústech. V hospodě, v koncertě, při přednáškách i doma — všude, při práci, nic není a nic nejde bez kouření. Sedlák, nemá-li zadlužen, je velký pán, on má pán na bříše a v něm dukáty. Vždyť zdejší sedlák již ani nesedlačí, on pronajme své pole chalupníkům a dohlédkům, platí daně, nadělá na vlídu, jí, pije a kouří, a co stařec se zde potřebuje jeho hlas ve volbě (představitelských zařízení obecních atd.). Až když někde podlehne, pozvedají zlaví hrudce, ta vyjde z lože v lidu a ten jak nadělá co bohu a nach otěž cikle, a co nikdo již nemá chuti do krajních z hanbě. Vzpomněl bych já, nějaké ne americkému ději, jehož vzdy plnou hubu máme, kdyby tak mezi nynější národ vyšel, že plakal by usedavě až srdce by mu puklo — a snad ještě dříve vyštvaly by ho ony rozhodující české kruhy z drahé vlasti, řvouce: "Šílen jest, je rebelant . . ."

Při sokolském sletu pořádaly v Praze česko-americké porady o zblížení se české větve americké se starou vlastí. Též zabočeno na thema o zamezení neb alespoň obmezení vystěhovalectví do Ameriky. Po dlouhém sem a tam skoro zbytečném rozhovořování se, vyžádal jsem sobě též právo k mluvení. Řeč moje trvala jen několik minut a mohu se směle pochlubiti, že se mi dostalo nejen od Čechů ze staré vlasti, ale zejména od našich Čecho-američanů, vážených to mužů a žen, dlouhotrvajícího potlesku, ano i mezi řečí, tak že byl jsem nucen chvílemi přestati mluvit. Řeč tuto naleznete zvlášť v příštím čísle našeho milého časopisu. Z celých těchto porad seznal jsem, že naši milení krajané ve staré vlasti moc málo ví o našem žití a bytí ve Spojených Státech. To je hrozné, oni se domnívají, že nejsme jisti životem před přepadem Indiánů, oni myslí, že podnikáme doposud hon na bůvoly, oni myslí, že my ničeho nečtem, neznáme události zběhnuvší se ve staré vlasti, oni myslí, že jsme všichni dobrodruzi a sedíme zahrabáni v houdách zlata, oni myslí, že Amerika již brzo bude přeplněna, přelidněna, oni se domnívají, že snad — až k smíchu to říci — že snad Ameriku jednou počeštíme!

Oni ani neví, zdali máme jaké české časopisy v Americe a zdali chodíme tak oblečeni jako oni a máme-li a nosíme-li každý za pasem tesák a pistoli.

Oni, jedním slovem, o nás neví ničeho. Když vystěhovalec poněkud vkročí na pevninu Ameriky a počne se zde rozhlížeti a zde žíti, tu pozná, že vždycky sobě tu Ameriku představoval, ale ne tak, jak ji Americkočeští sklíčkáři — a to snad nevinně jsi, i oni Čecho-američtí, když po letech navštíví starou vlast. V něčem bijete bohatý pokrok a v něčem opětně rozcházíte se, pak, nedejme zle, mnohému asi tušíme o bídě, která se zde odehrává, a nerozumíme tomu. Líp tedy další kritiky se zdržíme. My nechápeme jeden a mi jeden. My žasnoucně stojíme a pozorujeme na všechno nevídaného, prostředního po špičkového způsobu života. Jest "milostpaní" a ruku líbáme a "račte ráčnosto", — líbáme se od nich a snad dje nám nějakého, neměříme být vzájemné stejnými. Český národ ve staré vlasti zůstane svým "sedlákem" snad na věky, česká větev americká bude jednou tvořiti svoji neodvislou národnost, nemající s Čechy evropskými nic jiného společného nežli řeč a upomínku na českou slavnou historii.

Co průmysla se tkne, jest to velmi truchlivé — není dne, by některý obchodník neb továrník neohlásil konkurs. Poměry jsou tak přiostřeny, že každý s bázní hledí vstříc blížícímu se velkému krachu.

Ani banky ani záložny nepůjčují peněz, není-li aspoň desateronásobná záruka. Ne že by snad peněz nebylo, to ne, peněz je v bankách a záložnách ohromné množství, snad poměrně více nežli v Americe. Leč páni bankéři neobchodují penězi doma, nýbrž půjčují tyto do podniků cizozemských, zahraničních. Ovšem, vynáší jim to velké procento, a tak přibývá banka za bankou a možno směle tvrditi, že peněžnictví české je v Rakousku na prvém místě. Jednotlivci, Čechové, bohatnou, celý národ ale hyne, a to proto, že opětně cizozemci, ponejvíce Němci z říše, nejúhlavnější to a nejstarší nepřátelé českého národa, zakládají v Čechách, na Moravě i ve Slezsku obrovské průmyslové závody. A důležité nadřízené úřady obsadí jen kovanými Němci, práce hrubé pak, podřízené, dají Čechům. Nu a teď to počíná. V českém kraji, v české obci, postaví továrník neb německý Schulverein německou školu pro dítky svých německých zřízenců. Příštím rokem počnou lákati děti českých dělníků do této tak zvané přelejvárny. Rodiče, kteří dítky do této německé školy dají, obdrží vánoční odměnu ve formě ošacení svých dítek. Později již nařizuje továrna svým dělníkům, by veškeré dítky byly posílány do školy německé, a kdo neposlechne, ten je z továrny vyhozen. Při obecních volbách pečlivě získaní voliči volí pro pány a tak po několika letech česká obec stane se smíšenou a pak již brzy čistě německou. Česká škola se uzavře, a tu nastává práce naší "Matici Školské" matiční školu v této obci zříditi i vydržovati. Z toho tedy vidíme, že česká bohatá intelligence podporuje vlastně (třeba jen indirektně) množení se německého průmyslu v Čechách i na Moravě a pomáhá ubíjeti českou věc. A národ hrble, pracuje a lačí se.

České grunty, české dvorce, zakupovány jsou Němci neb hláštery, a pak za levný peníz pronajímány bývají židovským neb německým nájemníkům. Pohlédněme jen na to naše Vyšehrad, Jáchymlidu Vídni, průmyslník Velkoněmec, nosíval před 25 velkoněmeckého obchodníka žid Nitsch. Ujal se dře za 8 šestáků denně ve smrdutých dílnách, večer opíjí svoji lidu v půllitru kořalky za 10 krejcarů a v neděli modlí se v kostele za spásu veškerého lidového.

Na nedostatek vás dílo nadíti tomito celkem věcnými zprávami, mnohdy — a další mé zprávy obsahovati budou popis mé zpáteční cesty do Ameriky přes Chorvatsko, kde hodlám se zdržeti několik dnů, načež dne 20. srpna vyjedu opět z Francie směrem k Novému Orleansu.

DOMÁCÍ PŘÍPRAVA ŽALUDEČNÍ HOŘKÉ.

Pro náhlá menší onemocnění připravíme si sami doma dobrou a lacinou žaludeční hořkou takto: Koupíme dobrý alkohol, nebo pálenku, jak je komu libo, teď dáme do toho močiti hrst nebo dvě bylinné léčivé směsi "Alpy" dle toho, jak má býti lék silný. Z toho pak budeme mít takovou žaludeční hořkou, že by "vzkřísila i mrtvého" a že ji nikde v té jakosti a tak poctivou nedostanete. Byliny "Alpa" jsou lacino. Dostanete balíček za 50c a ten stačí na několik kvartů. O "Alpu" pište česky na adresu: **The Orion**, Box 597, Omaha, Neb.

PŘÍMOŘSKÝ TEXAS.

Mám v prodeji tisíce akrů krásných zařízených a vzdělaných farem, lesů a surových prerijních pozemků ve středním a přímořském Texasu za mírné ceny a na lehké splátky. Pište si o český pozemkový popis Texasu a o seznam a ceny pozemku, které pošlu zdarma na požádání. Pište na:

JOS. DĚDEK, Rosenberg, Tex.

Krajanům, kteří navštíví příští měsíc Omahu, oznamujem, že máme

Velký Výběr Zboží Hodinářského a Zlatnického

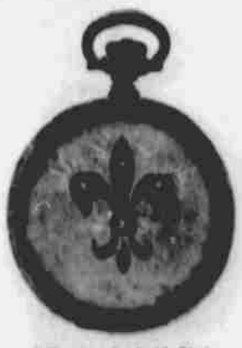

14k pravé zlaté Elgin dámské hodinky $ 16.50

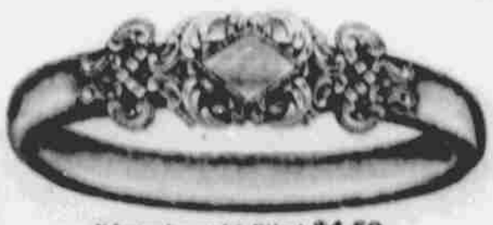

Náramky gold filled $4.50

Prsteny od $2 do $150

Zlaté řetízky pro dámy od $3.50 výš

Medailony za $1.50 $2 $6 a výše

Z. Č. B. J. odznaky všeho druhu

Rytí jmén ZDARMA

A. CECHA

zlatník a hodinář

1248 So. 13. Street, Omaha, Neb.